

O AZILANTIMA PROŠLSTI - PACIJENTIMA BUDUĆNOSTI

*"Izraz istorijskog na stvarima
nije ništa drugo do izraz minule muke"*

Th. W. Adorno

Opća biblioteka u Zenici i "Zeničke sveske" omogućili su i upriličili značajan dijaloški "događaj", priređujući zahtjevno ogledanje sa izuzetno škakljivim i izazovnim tematom "fabriciranja istorije". Ovoga puta radilo se o demontaži krajnje mitomanski nastrojenih i narogušenih, bezobzirnih revidiranja povijesti. Skribomanija koja vlada u toj oblasti bjesomučno je zahuktana. Ništa manje nije opasnija i pogubnija, i na njenim kvazidokumentima zasnovana, usmena predaja, u svom ekspanzionističkom paranoidno-antikvarnom pohodu i potrazi za etno-nacionalnim identitetom. Aliter, ta hiperprodukcija doslovno vršlja poviješću, pabirči sve degutantno, opako i grubo falsificira, jednodimenzionalno tumači fakte, a sve za konto kleronacionalnih oligarhija, uveliko amalgamiranih mizantropijom i netolerancijom.

Ta isforsirana "nesanica", bdijenje nad nasljeđem i alhemičarsko dijabolično izokretanje **nezaborava u zlopamćenje**, ruiniira svaki napor, svaki iskorak u makar ponešto izgledniju budućnost, zapravo je debalansira i čini joj nesnošljiv balast. Zar valja dokazivati kako je na sceni pomamna blasfemija i bjesomučna perfidija pseudoistorijske osviještenosti o protutnjalom i tinjajućem, pritajenom, ali zdušno raspirivanom etno-horroru. Sukus i fokus etno-gnoseologija koje **povijesnu**, prekrcatu jezivim sadržajima, **svijest** preobraćaju u tobožnju svijest

o burnoj, zgusnutoj, nasilnoj i krvavoj **povijesti** što ih u potpunosti demisionira kao zagovornike univerzalnih civilizacijskih vrijednosti. No, to ih uopšte ne sprječava da "filuju" tzv. samosvijesti, garniraju uz "nesebičnu" potporu rekvizita: makaza, lupe, sita, krivih ogledala, elem svakojakim koještarijama, mumificirajućim legendama, epskim konfabulacijama, lažima, predrasudama, hipnozama, hibridizacijama, poluistinama i histerijama. Tako da te balzamovane **marionete minolog**, galvanizirane morbidnim nabojem, više su no lak plijen dehumanizirajućim motivima i svrhama razobručenih etno-konfesionalnih ideologema, fiksacija i fetiša, relikvija rigidno hipnostaziranih **etnosâ** i **nacionâ**.

O šansama razvikane rekoncilijacije i izlasku iz tog lavirinta krivotvorina nastojalo se oprezno prozboriti. Na tom delikatnom zadatku promišljanja sabrani su i ovi nepretenciozni radovi. A šta zamisliti kao bolji i urgentniji poziv od toga. Bio bi suvišan bilo kome, jer danas malo ko ne osjeća na svojoj koži reljefnu mučninu, heraldiku historiografskih zabluda i promašaja, intimi uveliko depriviranoj inkantacijama kolektiviteta, ugraviniranih prešućivanja i izostavljanja, ali i liferovanja i tovarjenja kao politički meritornih standarda, a koji dolaze od raznoraznih profetskih nasrtljivih sablasti, kojima je bosanskohercegovačka zbilja, nažalost, prenapučena do gnijilosti. Ovo je tek skroman pokušaj da se dotaknu i nagovijeste, predostrožno etiološki, sve one otužne intervencije na povijesti, zapravo raskrinkaju frenetične ovacije "euforičnog objekta" striptizu ideologizacije istorije, a time i "budućnosti", jer su se ukorijenile i, nažalost, zaprimile na najdelikatnijem području – u obrazovnom sistemu.

Redakcija